

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 10.7.2012
COM(2012) 375 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2011
ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ
ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΩΝ**

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2011 ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΩΝ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έβδομη ετήσια έκθεση για τις σχέσεις μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών κοινοβουλίων εστιάζεται στον πολιτικό διάλογο με τα εθνικά κοινοβούλια με την ευρεία έννοια. Περιλαμβάνει όλες τις σχετικές επαφές και ανταλλαγές πληροφοριών και γνώμων μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών κοινοβουλίων. Τα ειδικά θέματα που αφορούν τον μηχανισμό ελέγχου της επικουρικότητας (μέσω του οποίου τα εθνικά κοινοβούλια εξετάζουν κατά πόσον τα σχέδια νομοθετικών πράξεων συνάδουν με την αρχή της επικουρικότητας) αποτελούν αντικείμενο της ετήσιας έκθεσης για την επικουρικότητα και την αναλογικότητα, η οποία δημοσιεύεται εκ παραλλήλου¹ και θα πρέπει, ως εκ τούτου, να θεωρηθεί συμπληρωματική της παρούσας έκθεσης.

Ο πολιτικός διάλογος μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών κοινοβουλίων έγκειται σε μια συνεχή συζήτηση για το πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής (ΠΕΕ) και τις πολιτικές προτεραιότητες της ΕΕ, σε γραπτή ανταλλαγή απόψεων για ειδικά έγγραφα της Επιτροπής (νομοθετικά ή άλλα) και συζητήσεις για ένα ευρύ φάσμα θεμάτων πολιτικής στο πλαίσιο της COSAC (Διάσκεψη των επιτροπών ευρωπαϊκών υποθέσεων), σε κοινές κοινοβουλευτικές συναντήσεις, σε συνεδριάσεις διακοινοβουλευτικών επιτροπών και σε κοινές συνεδριάσεις επιτροπών. Καλύπτει επίσης έναν αυξανόμενο αριθμό διμερών επαφών, σε διοικητικό ή πολιτικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένου μεγάλου αριθμού επισκέψεων επιτρόπων στα εθνικά κοινοβούλια. Το γεγονός ότι, από το 2011, όλα σχεδόν τα εθνικά κοινοβούλια απέστειλαν μονίμους αντιπροσώπους στις Βρυξέλλες συνέβαλε στην προώθηση αυτής της ιδιαίτερης πτυχής του πολιτικού διαλόγου.

Το 2010, η σχέση της Επιτροπής με τα εθνικά κοινοβούλια χαρακτηριζόταν ακόμη κυρίως από τη θέση σε ισχύ της Συνθήκης της Λισαβόνας. Όλη η προσοχή ήταν στραμμένη στην εφαρμογή των νέων διατάξεων της Συνθήκης, ιδίως του νέου μηχανισμού ελέγχου της επικουρικότητας. Τα εθνικά κοινοβούλια προσάρμοσαν τις οικείες διαδικασίες ελέγχου και τις πολιτικές τους προτεραιότητες.

Το 2011 χαρακτηρίστηκε από αυξανόμενη αστάθεια σε οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο. Καθώς η παγκόσμια οικονομική κρίση έπληττε την ευρωζώνη, οι εθνικές πολιτικές συζητήσεις επικεντρώνονταν όλο και περισσότερο στην ουσία των ευρωπαϊκών πολιτικών. Το γενικό μήνυμα που προέκυψε από τον πολιτικό διάλογο με τα εθνικά κοινοβούλια το 2011 ήταν ότι οι προσδοκίες στρέφονταν στην Επιτροπή.

Ο πολιτικός διάλογος υπό την ευρύτερή του έννοια καλύπτει φυσιολογικά ένα ευρύ φάσμα θεμάτων και τομέων πολιτικής. Ωστόσο, το 2011, εμφανίστηκαν δύο ύψιστης σημασίας θέματα κοινού ενδιαφέροντος. Εκτός από τις γνώμες και τις ανταλλαγές απόψεων σχετικά με

¹ COM(2012)373).

ένα ευρύ φάσμα νομοθετικών μέτρων που προτάθηκαν ως απάντηση στην οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση (που αφορούσαν, για παράδειγμα, τη ρύθμιση του χρηματοπιστωτικού τομέα, την ενιαία αγορά και την οικονομική διακυβέρνηση), τα εθνικά κοινοβούλια συμμετέσχαν επίσης στη συζήτηση για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για το 2014 – 2020 εν γένει, και για τις τομεακές προτάσεις, ειδικότερα.

2. ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΜΙΑΣ ΚΟΙΝΗΣ ΑΝΤΙΛΗΨΗΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Το 2011, κατέστη περισσότερο σαφές ότι, πάνω και πέραν του κοινοβουλευτικού ελέγχου που ασκούν σε τακτική βάση επί των ευρωπαϊκών θεμάτων 40 εθνικά νομοθετικά σώματα, έπρεπε να διαμορφωθεί μια διαρθρωμένη ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των εθνικών κοινοβουλίων με σκοπό να καθοριστεί μια κοινή αντίληψη των κύριων ευρωπαϊκών προβλημάτων και προκλήσεων.

Πέραν και πάνω από τους διαφόρους διακοινοβουλευτικούς σχηματισμούς που διευθύνονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το κοινοβούλιο του κράτους μέλους που ασκεί την προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ, η μέθοδος που εχρησιμοποιείτο μέχρι σήμερα στο πλαίσιο της COSAC ήταν επικεντρωμένη στον έλεγχο της επικουρικότητας, βάσει μιας συντονισμένης εξέτασης του ΠΕΕ. Ωστόσο, το 2010, το κέντρο βάρους άρχισε να μετατοπίζεται. Τον Μάιο του 2010, η COSAC της Μαδρίτης πρότεινε να παρουσιάζει ο Πρόεδρος της Επιτροπής το πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το τρέχον έτος κατά την πρώτη εξαμηνιαία συνάντηση της COSAC, και κατά τη δεύτερη συνάντηση να καλείται να παρουσιάζει μια επισκόπηση του τρόπου με τον οποίο εφαρμόστηκε το ΠΕΕ.

Βάσει αυτού του σκεπτικού, ο Πρόεδρος Barroso, απευθυνόμενος στην COSAC των Βρυξελλών, τον Οκτώβριο του 2010, επανέλαβε την πεποίθηση της Επιτροπής ότι οι μεμονωμένες γνώμες των εθνικών κοινοβουλίων ή οι συλλογικές συνεισφορές μέσω της COSAC θα πρέπει να συμβάλλουν στην κατάρτιση του προγράμματος εργασίας της Επιτροπής, ως συμπλήρωμα του επίσημου διαρθρωμένου διαλόγου με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Τα εθνικά κοινοβούλια θα μπορούσαν να βοηθήσουν έτσι στη διαμόρφωση μιας πραγματικής συναίνεσης σχετικά με τις προτεραιότητες δράσης της ΕΕ και με την κατανομή των πόρων για τα επόμενα έτη.

Κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του 2011, η ουγγρική προεδρία της COSAC συμφώνησε με αυτή την προοπτική και προσανατόλισε αναλόγως τις συζητήσεις. Η COSAC της Βουδαπέστης, η οποία πραγματοποιήθηκε τον Μάιο του 2011, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Επιτροπή θα πρέπει να παρουσιάζει, κατά το δεύτερο εξάμηνο κάθε έτους, το πρόγραμμα εργασίας της για το επόμενο έτος και συμφώνησε καταρχήν με την ιδέα μιας γενικής συζήτησης για την πολιτική που τροφοδοτεί τη διαδικασία στρατηγικού σχεδιασμού-ακόμη και αν πολλά κοινοβούλια διατηρούν αμφιβολίες για τη σκοπιμότητα αυτής της εκ των προτέρων συζήτησης στο πλαίσιο της COSAC, δεδομένου ότι δεν θα υπάρχει ένα έγγραφο που θα μπορούσε να χρησιμεύσει ως βάση για τη συζήτηση.

Με την ευκαιρία αυτή, ο Αντιπρόεδρος Šefčovič επανέλαβε ότι η Επιτροπή πιστεύει ότι τα εθνικά κοινοβούλια θα πρέπει, ως ένα πρώτο βήμα προς αυτή την κατεύθυνση, να επικεντρωθούν στο πολύ σημαντικό θέμα της οικονομικής διακυβέρνησης. Μέσω της συλλογικής συμμετοχής τους στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, τα εθνικά κοινοβούλια και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορούν να ενθαρρυνθούν να εξετάσουν από κοινού τις βασικές γραμμές της ενωσιακής πολιτικής, όπως διατυπώθηκαν στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» και

ελήφθησαν ως βάση στα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων και στις ανά χώρα συστάσεις, ή στην ετήσια επισκόπηση για την ανάπτυξη για το συγκεκριμένο έτος.

Η περίπτωση του προϋπολογισμού αναφέρθηκε επίσης από τον Αντιπρόεδρο ως ένα καλό παράδειγμα, όπου η συλλογική αξιολόγηση θα μπορούσε να δώσει μια σφαιρικότερη εικόνα της κατάστασης. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η προστιθέμενη αξία της διακοινοβουλευτικής συνεργασίας, δηλ. μια συνολική εικόνα της κατάστασης στα άλλα κράτη μέλη, η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και η αύξηση της πίεσης που ασκείται από τους ομοτίμους για την απόκτηση αποτελεσμάτων, θα μπορούσε να αξιοποιηθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Κατά τη διάρκεια του δεύτερου εξαμήνου του 2011, η πολωνική προεδρία της COSAC εστίασε την προσοχή των εθνικών κοινοβουλίων στην πρόταση της Επιτροπής για το ΠΔΠ 2014 – 2020. Ως συνέχεια αυτής της πρωτοβουλίας, τον Οκτώβριο του 2011, η πολωνική προεδρία του Συμβουλίου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η Επιτροπή οργάνωσαν από κοινού μια πρώτη υψηλού επιπέδου διάσκεψη αφιερωμένη στο ΠΔΠ μετά το 2013. Η διάσκεψη αυτή απευθυνόταν συγκεκριμένα στα εθνικά κοινοβούλια, τα οποία συμμετέσχαν σ' αυτήν ενεργά. Ένα από τα θέματα που συζητήθηκαν περισσότερο ήταν το θέμα των ιδίων πόρων.

Οι προσπάθειες που κατέβαλαν τα εθνικά κοινοβούλια, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η Επιτροπή κατά τα τελευταία δύο έτη για να συντονίσουν τις προτεραιότητες σε ευρωπαϊκό επίπεδο αναμένεται να συνεχιστούν. Η οικονομική διακυβέρνηση και το επόμενο ΠΔΠ είναι πολύ πιθανό ότι θα παραμείνουν δύο από τις βασικές κοινές πολιτικές προκλήσεις (βλ. κεφάλαιο 5).

3. ΓΝΩΜΗ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΩΝ (ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ)

Συμμετοχή

Η γραπτή ανταλλαγή γνώμων και απαντήσεων μεταξύ των εθνικών κοινοβουλίων και της Επιτροπής, η οποία δρομολογήθηκε από τον Πρόεδρο Barroso το 2006, εντείνεται σταθερά κατά τα τελευταία έξι έτη. Ο συνολικός αριθμός των γνώμων που ελήφθησαν από τα εθνικά κοινοβούλια το 2011, συμπεριλαμβανομένων των αιτιολογημένων γνώμων στο πλαίσιο του μηχανισμού ελέγχου της επικουρικότητας, έφτασε τις 622. Ο αριθμός αυτός αντιπροσωπεύει αύξηση κατά 60% περίπου σε σχέση με το 2010 (387), έτος κατά το οποίο είχε σημειωθεί αύξηση κατά 55% σε σχέση με το 2009 (250). Αυτή η ανοδική τάση συνεχίστηκε το 2012, με περισσότερες από 400 γνώμες να έχουν ληφθεί έως τον Ιούνιο 2012.

Η μεγάλη πλειονότητα των 622 γνώμων που ελήφθησαν το 2011 περιελάμβανε ουσιαστικές παρατηρήσεις και ερωτήσεις σχετικά με το περιεχόμενο των προτάσεων και των πρωτοβουλιών της Επιτροπής. Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, μόνον ένας συγκριτικά μικρός αριθμός (64) γνώμων ήταν αιτιολογημένες γνώμες κατά την έννοια του πρωτοκόλλου αριθ. 2 οι οποίες κοινοποιούσαν παραβίαση της αρχής της επικουρικότητας.

Αξιοσημείωτη ήταν η αύξηση του αριθμού των γνώμων που ελήφθησαν από το πορτογαλικό κοινοβούλιο, από αμφότερα τα νομοθετικά σώματα της Ρουμανίας, το σουηδικό κοινοβούλιο, την τσεχική γερουσία και το βουλγαρικό κοινοβούλιο². Μόνο τέσσερα νομοθετικά σώματα δεν έλαβαν καθόλου μέρος στον πολιτικό διάλογο το 2011 (σε σύγκριση με δέκα το 2010).

² Βλ. πίνακα στο παράρτημα 1.

Από τη σύλληψή του, ο πολιτικός διάλογος βοήθησε να καταστεί διαφανέστερη η λήψη αποφάσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς και να προσεγγίσουν περισσότερο οι ευρωπαϊκές πολιτικές στη δημόσια συζήτηση στα κράτη μέλη, αυξάνοντας την ευαισθητοποίηση του κοινού ως προς ορισμένα βασικά θέματα της ευρωπαϊκής πολιτικής. Η Επιτροπή συνεχίζει να ενθαρρύνει τα κοινοβούλια εκείνα τα οποία για διαφόρους λόγους, δεν έχουν επιλέξει μέχρι τώρα να συμμετάσχουν ενεργά σε απευθείας ανταλλαγές με την Επιτροπή σχετικά με την ουσία των προτάσεών της και τις στρατηγικές πρωτοβουλίες της να συμμετάσχουν σε αυτό τον πολιτικό διάλογο.

Ο διάλογος αυτός περιλαμβάνει ανταλλαγές κατά τη διάρκεια της προνομοθετικής φάσης, π.χ. στο πλαίσιο δημόσιων διαβουλεύσεων, καθώς και στοχοθετημένες επαφές και συζητήσεις τόσο σε πολιτικό επίπεδο όσο και επίπεδο εμπειρογνομόνων. Έτσι τα εθνικά κοινοβούλια μπορούν να συνεισφέρουν με ιδιαιτέρως αποτελεσματικό και εποικοδομητικό τρόπο στη διαμόρφωση των μελλοντικών πρωτοβουλιών και της νομοθεσίας της ΕΕ, όπως έχει αποδειχθεί από πολλά συγκεκριμένα παραδείγματα. Η Επιτροπή έδειξε ότι είναι διατεθειμένη να εξετάσει το ενδεχόμενο να ειδοποιεί συστηματικά τα εθνικά κοινοβούλια σχετικά με όλες τις δημόσιες διαβουλεύσεις, μόλις αυτές δρομολογούνται, καθώς και να υπογραμμίζει και να αναδεικνύει με πιο συγκεκριμένο τρόπο τις συνεισφορές των εθνικών κοινοβουλίων. Μετά από την ανακοίνωσή της για την «Εξυπνη νομοθεσία στην Ευρωπαϊκή Ένωση» {COM(2010)543}, η Επιτροπή προβαίνει τώρα σε εξέταση της πολιτικής της στον τομέα των διαβουλεύσεων. Μεταξύ άλλων θα εξεταστούν η ανάγκη και οι τρόποι επέκτασης του πεδίου των διαβουλεύσεων και ενίσχυσης της ποιότητας και διαφάνειας των πληροφοριών σχετικά με τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων.

Πεδίο

Οι γνώμες των εθνικών κοινοβουλίων εξακολουθούν να εστιάζονται σε ποικίλα έγγραφα. Οι 622 γνώμες που ελήφθησαν το 2011 αφορούσαν μεγάλο αριθμό εγγράφων της Επιτροπής, κυρίως νομοθετικών, και όσον αφορά την πλειονότητα των προτάσεων και των πρωτοβουλιών ελήφθησαν μόνον μεταξύ μιας και τριών γνώμών. Εντούτοις, ο αριθμός των εγγράφων της Επιτροπής για τα οποία ελήφθησαν παρατηρήσεις από πλέον των τεσσάρων νομοθετικών σωμάτων (67) αυξήθηκε σημαντικά σε σύγκριση με το 2010 (25).

Οι προτάσεις οι οποίες προσείλκυαν τις περισσότερες παρατηρήσεις το 2011³ ήταν και αυτές που προσείλκυαν τον υψηλότερο αριθμό αιτιολογημένων γνώμών στο πλαίσιο του μηχανισμού ελέγχου της επικουρικότητας, όπως η κοινή ενοποιημένη βάση φορολογίας εταιρειών⁴ (17 γνώμες, συμπεριλαμβανομένων εννέα αιτιολογημένων γνώμών), η προσωρινή επαναφορά των συννομιματικών ελέγχων σε εξαιρετικές περιστάσεις⁵ (11 γνώμες το 2011, από τις οποίες οι έξι ήταν αιτιολογημένες γνώμες), η διεθνής δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο και η αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρημένων συντρόφων⁶ (οκτώ γνώμες, τέσσερις από τις οποίες είναι αιτιολογημένες γνώμες), και το Κοινό Ευρωπαϊκό Δίκαιο των Πωλήσεων⁷ (επτά γνώμες το 2011, συμπεριλαμβανομένων πέντε αιτιολογημένων γνώμών).

³ Βλ. παράρτημα 2.

⁴ COM(2011) 121.

⁵ COM(2011) 560.

⁶ COM(2011) 127.

⁷ COM(2011) 635.

Το 2011, πάνω από το ήμισυ των γνώμων που ελήφθησαν στο πλαίσιο του πολιτικού διαλόγου αφορούσαν πέντε τομείς πολιτικής - Εσωτερική Αγορά και Υπηρεσίες, Δικαιοσύνη, Γεωργία, Εσωτερικές Υποθέσεις και Φορολογία.

Παρά το γεγονός ότι η Επιτροπή ενθάρρυνε τα εθνικά κοινοβούλια να θεωρήσουν το πρόγραμμα εργασίας της ως ένα στρατηγικό εργαλείο που επιτρέπει να επιτυγχάνεται συναίνεση σχετικά με το πού θα πρέπει να εστιάσει η ΕΕ την πολιτική της κατά το (τα) επόμενο(-α) έτος(-η), πολύ λίγα εθνικά κοινοβούλια εξέφρασαν τις απόψεις τους για το πρόγραμμα εργασίας της του 2011 στο πλαίσιο του πολιτικού διαλόγου.

Ο πολιτικός διάλογος για τα βασικά θέματα

Εκτός από τους πολυάριθμους φακέλους που συνδέονται με την οικονομική διακυβέρνηση και το ΠΔΠ, οι ακόλουθες πρωτοβουλίες και προτάσεις συγκαταλέγονται μεταξύ αυτών που προσείλκυαν ιδιαίτερες την προσοχή των εθνικών κοινοβουλίων το 2011:

- Οδηγία σχετικά με την ενεργειακή απόδοση⁸

Στις δέκα γνώμες που υποβλήθηκαν το 2011 (τέσσερις επιπλέον στις αρχές του 2012), τα κοινοβουλευτικά νομοθετικά σώματα διατύπωσαν παρόμοιες κατά κάποιο τρόπο θέσεις. Αφενός, εξέφρασαν ανησυχίες για το οικονομικό και διοικητικό βάρος και, αφετέρου, ζήτησαν πιο ειδική ανά χώρα προσέγγιση με μεγαλύτερο περιθώριο ελιγμών για τις εθνικές και τοπικές αρχές. Η μεγαλύτερη ανησυχία τους ήταν ότι η ενωσιακή δράση σε διοικητικό επίπεδο δεν θα άφηνε περιθώριο για λύσεις προσαρμοσμένες στις εθνικές και περιφερειακές συνθήκες. Δύο εθνικά κοινοβούλια εξέδωσαν αιτιολογημένη γνώμη σχετικά με αυτό το θέμα, καταγγέλλοντας παραβίαση της αρχής της επικουρικότητας. Εντούτοις, τα εθνικά κοινοβούλια συμφώνησαν ότι η επίτευξη του στόχου για κατά 20% εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας αποτελούσε ένα βασικό στόχο στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

- Φορολογία των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας⁹

Οι μισές από τις δέκα γνώμες που ελήφθησαν το 2011, ανέφεραν ότι η εκτίμηση των επιπτώσεων που συνόδευε την πρόταση ήταν ελλιπής και δεν παρείχε επαρκείς ποιοτικούς και ποσοτικούς δείκτες που να αποδεικνύουν τη συμμόρφωση της πρότασης με την αρχή της επικουρικότητας. Πολλές γνώμες υπογράμμισαν ότι οι διατάξεις της πρότασης θα μπορούσαν να βλάψουν την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της ΕΕ. Άλλα θέματα που αποτέλεσαν πηγή ανησυχιών ήταν οι δυνητικές διοικητικές, οικονομικές και φορολογικές επιβαρύνσεις και ο δυνητικός αρνητικός κοινωνικός αντίκτυπος.

- Ανακοίνωση σχετικά με τις διαδικασίες ελέγχου των δραστηριοτήτων της Ευρώπης από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, από κοινού με τα εθνικά κοινοβούλια¹⁰

Η Επιτροπή έλαβε εννέα γνώμες που υποδέχονταν ευνοϊκά την ανακοίνωσή της. Η μεγάλη πλειονότητα των νομοθετικών σωμάτων ήταν υπέρ του να χρησιμοποιούνται οι υφιστάμενες συνεδριάσεις των κοινοβουλευτικών επιτροπών για να διασφαλίζεται ο ορθός έλεγχος των δραστηριοτήτων της Ευρώπης, και όχι να δημιουργηθούν νέα φόρουμ και νέες διασκέψεις.

⁸ COM(2011) 370.

⁹ COM(2011) 169.

¹⁰ COM(2010) 776.

Συνηγόρησαν υπέρ της αποτελεσματικότητας και της ευελιξίας και πρότειναν να χρησιμοποιούνται οι ίδιες δομές για τον κοινοβουλευτικό έλεγχο της Eurojust. Τα εθνικά κοινοβούλια πρότειναν επίσης να υιοθετηθεί μια ισόρροπη προσέγγιση κατά τον καθορισμό του μεγέθους των κοινοβουλευτικών αντιπροσωπειών στο νέο εποπτικό όργανο, αν και οι απόψεις τους γι' αυτή την έννοια της ισορροπίας διαφέρουν.

4. ΕΠΑΦΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ

Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, ένα ευρύ φάσμα προσωπικών επαφών και συναντήσεων, τόσο σε πολιτικό όσο και σε διοικητικό επίπεδο, συμπλήρωσε την ανταλλαγή των γραπτών γνωμών και απαντήσεων μεταξύ των εθνικών κοινοβουλίων και της Επιτροπής.

Ο Αντιπρόεδρος των διοργανικών σχέσεων, κ. Šefčovič, συνέχισε να επισκέπτεται τακτικά τα εθνικά κοινοβούλια σύμφωνα με τον στόχο που είχε θέσει να συναντήσει το καθένα από αυτά τουλάχιστον μια φορά κατά τη διάρκεια της θητείας του. Κατά το 2011, μέλη της Επιτροπής επισκέφθηκαν 24 από τα 27 εθνικά κοινοβούλια.

Η Επιτροπή αντιπροσωπευόταν σε εθνικό επίπεδο σε όλες τις κύριες διακοινοβουλευτικές συνεδριάσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2011, συμπεριλαμβανομένων των συνεδριάσεων της COSAC και των κοινών κοινοβουλευτικών συναντήσεων. Η Ύπατη Εκπρόσωπος για τις εξωτερικές υποθέσεις και την πολιτική ασφαλείας/Αντιπρόεδρος της Επιτροπής, κ. Ashton, παραβρέθηκε ή εκπροσωπήθηκε στις συνεδριάσεις της COFACC και της CODACC¹¹.

Η Διάσκεψη για τη μεταρρύθμιση της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, η οποία διοργανώθηκε από την Επιτροπή τον Οκτώβριο 2011, και η πρώτη υψηλού επιπέδου διάσκεψη για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2014 -2020, που διοργανώθηκε από κοινού από την προεδρία του Συμβουλίου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 20-21 Οκτωβρίου 2011, προορίζονταν ειδικά για τα μέλη των εθνικών κοινοβουλίων, τα οποία συμμετέσχαν ενεργά σε αυτές.

Υπάλληλοι της Επιτροπής εξακολούθησαν επίσης να καταθέτουν ενώπιον των επιτροπών των εθνικών κοινοβουλίων, μετά από αίτημά τους, και να παρέχουν διευκρινίσεις, καθώς και να συναντούν τακτικά τους μόνιμους αντιπροσώπους των εθνικών κοινοβουλίων που έχουν την έδρα τους στις Βρυξέλλες για να συζητήσουν μια σειρά επικείμενων πρωτοβουλιών ή εκκρεμούντων φακέλων.

Το 2011, οι μόνιμοι αντιπρόσωποι των εθνικών κοινοβουλίων συναντήθηκαν δύο φορές με τον Αντιπρόεδρο Šefčovič και από μία φορά με τον Αντιπρόεδρο Kallas και την Επίτροπο Georgieva. Το 2011 αυξήθηκαν οι επαφές μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών κοινοβουλίων, στο πλαίσιο της κατάρτισης ενός νέου κανονισμού για τον δημοκρατικό έλεγχο των δραστηριοτήτων της Ευρώπης. Μια πρώτη συνάντηση των ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένων των αντιπροσώπων των εθνικών κοινοβουλίων, αποτέλεσε ευκαιρία για μια πρώτη ανταλλαγή απόψεων σχετικά με αυτό το θέμα, τον Ιανουάριο του 2011.

¹¹ Διάσκεψη των Προέδρων των επιτροπών Εξωτερικών Υποθέσεων και Διάσκεψη των Προέδρων των επιτροπών Αμυντικών Υποθέσεων.

5. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ: ΚΟΙΝΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Η αντιμετώπιση των συνεπειών της οικονομικής κρίσης, η προώθηση της ανάπτυξης και της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης, ιδίως για τους νέους, και η περαιτέρω ενίσχυση της ευρωπαϊκής οικονομικής διακυβέρνησης θα εξακολουθήσουν να αποτελούν τις προτεραιότητες του ευρωπαϊκού πολιτικού θεματολογίου το 2012. Η συνάντηση της διακοινοβουλευτικής επιτροπής για την οικονομική διακυβέρνηση, που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες τον Φεβρουάριο του 2012, επιβεβαίωσε το έντονο ενδιαφέρον που υπάρχει εκ μέρους των εθνικών κοινοβουλίων και της Επιτροπής για ενισχυμένη ανταλλαγή απόψεων, δεδομένου ότι το ευρωπαϊκό εξάμηνο είναι ακόμη ένας σχετικά πρόσφατος και υπό εξέλιξη μηχανισμός.

Η χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση καθώς και η κρίση δημοσίου χρέους έδειξαν για ποιον λόγο είναι αναγκαίος ο στενότερος συντονισμός των κρατών μελών. Στις προσπάθειες αυτές πρέπει, ωστόσο, να ληφθεί υπόψη ότι πολλές πτυχές της οικονομικής πολιτικής εξακολουθούν να υπάγονται στην εθνική αρμοδιότητα. Οι εθνικοί φορείς, και ιδίως τα εθνικά κοινοβούλια, πρέπει να κατανοούν πλήρως το ευρωπαϊκό πλαίσιο και την ευρωζώνη, ώστε να μπορούν να λαμβάνουν αποφάσεις οικονομικής πολιτικής όντας πλήρως ενημερωμένοι.

Η εισαγωγή του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου το 2011 αποτέλεσε ένα σημαντικό βήμα προς αυτή την κατεύθυνση. Η ετήσια έρευνα για την ανάπτυξη της Επιτροπής, η οποία δρομολογεί το εξάμηνο κάθε χρόνο, καθορίζει κατευθύνσεις διατομεακής πολιτικής με ευρωπαϊκή και ευρωζωνική διάσταση, την οποία τα κράτη μέλη πρέπει να λαμβάνουν υπόψη όταν χαράσσουν τις εθνικές πολιτικές τους. Η επιτυχία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου υπολογίζεται βάσει της σημασίας που θα δώσουν τα κράτη μέλη στις ανά χώρα συστάσεις για την επεξεργασία των πολιτικών τους κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους – το εθνικό εξάμηνο – κατά τη διάρκεια του οποίου οι κυβερνήσεις προτείνουν τους προϋπολογισμούς και τα προγράμματα μεταρρυθμίσεων τα οποία εγκρίνονται από τα κοινοβούλια.

Ο ρόλος των εθνικών κοινοβουλίων να εξηγούν δύσκολες συχνά πολιτικές επιλογές των οποίων οι επιπτώσεις υπερβαίνουν τα εθνικά σύνορα είναι εξαιρετικής σημασίας, ενώ μια ισχυρή εθνική οικειοποίηση είναι αναγκαία για να δημιουργηθούν οι πολιτικές προϋποθέσεις που επιτρέπουν στις μεταρρυθμίσεις να επιτύχουν. Σε αυτό το πλαίσιο και όπως υπογραμμίστηκε κατά το 2011, η Επιτροπή δεσμεύεται πλήρως να προωθήσει τον πολιτικό της διάλογο με τα εθνικά κοινοβούλια, ιδίως από την άποψη της οικονομικής διακυβέρνησης.

Πιο συγκεκριμένα και όπως ειπώθηκε στη συνάντηση της COSAC που πραγματοποιήθηκε στην Κοπεγχάγη τον Απρίλιο του 2012, η Επιτροπή εκτιμά ότι το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο περιλαμβάνει δύο συγκεκριμένες περιόδους κατά τις οποίες ο ενισχυμένος διάλογος με τα εθνικά κοινοβούλια θα μπορούσε να προσδώσει πραγματική προστιθέμενη αξία: πρώτον, μετά τη δημοσίευση της ετήσιας έρευνας της Επιτροπής για την ανάπτυξη, η οποία καθορίζει τις μεγάλες προτεραιότητες για το σύνολο της ΕΕ για το επόμενο έτος και, σε μια δεύτερη φάση, μόλις υποβληθούν από την Επιτροπή και εγκριθούν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο οι ανά χώρα κατευθύνσεις βάσει των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων των κρατών μελών και των προγραμμάτων σταθερότητας και σύγκλισης. Σε αυτά τα βασικά στάδια, η Επιτροπή είναι έτοιμη και πρόθυμη να συζητήσει με τα εθνικά κοινοβούλια τόσο για διατομεακά θέματα όσο και για ειδικά για κάθε χώρα θέματα που συνδέονται με την οικονομική διακυβέρνηση, καθώς και να παράσχει περαιτέρω διευκρινίσεις.

Στις 30 Μαΐου 2012, η Επιτροπή διαβίβασε στο Συμβούλιο, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2012, τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις, λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση κάθε

κράτους μέλους. Η Επιτροπή εξέδωσε επίσης συστάσεις για το σύνολο της ευρωζώνης και παρουσίασε τη θεώρησή της για την πολιτική δράση που χρειάζεται να αναληφθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο ως συμπλήρωμα των εθνικών μέτρων, προκειμένου να υλοποιηθεί η φιλόδοξη πρωτοβουλία για την ανάπτυξη της ΕΕ, η οποία περιλαμβάνει δύο σκέλη¹².

Εκτός από το θέμα της οικονομικής διακυβέρνησης, οι συζητήσεις και οι διαπραγματεύσεις για το ΠΔΠ 2014 – 2020 θα προχωρήσουν πολύ κατά το 2012. Η δεύτερη διάσκεψη ΠΔΠ, που πραγματοποιήθηκε τον Μάρτιο του 2012, επιβεβαίωσε την ανάγκη για στενή και αποτελεσματική επικοινωνία μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών κοινοβουλίων σχετικά με τη μορφή του επόμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και, επομένως, για το μελλοντικό πεδίο και τον μελλοντικό αντίκτυπο των ενωσιακών πολιτικών.

Τέλος, οι προετοιμασίες για την επικείμενη νομοθετική πρόταση σχετικά με το δημοκρατικό έλεγχο της Ευρωπόλ βάσει του άρθρου 88 της ΣΛΕΕ θα ενταθούν κατά το 2012. Μετά τις αντιδράσεις των εθνικών κοινοβουλίων στην ανακοίνωση της Επιτροπής του Νοεμβρίου 2010 (βλ. κεφάλαιο 3), πραγματοποιήθηκε εποικοδομητική συνάντηση υψηλού επιπέδου μεταξύ της Επιτροπής, των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τον Απρίλιο του 2012, και η Επιτροπή θα συνεχίσει να συμμετέχει στενά τόσο στις τρέχουσες όσο και στις προνομοθετικές συζητήσεις.

Καθώς η λήψη αποφάσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο καθίσταται όλο και πιο περίπλοκη, και καθώς χρειάζεται η υποστήριξη από την κοινή γνώμη για τις σε βάθος και συχνά δύσκολες μεταρρυθμίσεις, η Επιτροπή εμμένει στη δέσμευσή της να ενθαρρύνει τυχόν πρωτοβουλίες που θα συμβάλουν στην ενίσχυση του δημοκρατικού ελέγχου των ενωσιακών διαδικασιών χάραξης πολιτικής καθώς και της εθνικής οικειοποίησης των κοινών πολιτικών επιλογών.

¹²

Ανακοίνωση για δράση για τη σταθερότητα, την ανάπτυξη και την απασχόληση {COM(2012)299}

Παράρτημα 1

Συνολικός αριθμός γνώμων που ελήφθησαν ανά χώρα/νομοθετικό σώμα (πολιτικός διάλογος και μηχανισμός ελέγχου της επικουρικότητας)

Εθνικό Κοινοβούλιο	Νομοθετικό σώμα	Συνολικός αριθ. γνώμων (πολιτικός διάλογος)	Αιτιολογημένες γνώμες (πρωτόκολλο αριθ. 2)
Πορτογαλία	Assembleia da República	184	1
Ιταλία	Senato della Repubblica	76	3
Τσεχική Δημοκρατία	Senát	43	0
Σουηδία	Riksdag	42	11
Ρουμανία	Camera Deputaţilor	40	2
Ρουμανία	Senatul	33	2
Γερμανία	Bundesrat	33	1
Ιταλία	Camera dei Deputati	28	2
Βουλγαρία	Narodno Sabranie	19	2
Ηνωμένο Βασίλειο	House of Lords	16	1
Δανία	Folketing	14	1
Λουξεμβούργο	Chambre des Députés	14	7
Ηνωμένο Βασίλειο	House of Commons	8	3
Αυστρία	Nationalrat	7	0
Γερμανία	Bundestag	6	1
Κάτω Χώρες	Eerste Kamer	6	0
Πολωνία	Sejm	5	5
Τσεχική Δημοκρατία	Poslanecká sněmovna	5	0
Πολωνία	Senat	4	4
Λιθουανία	Seimas	4	0

Εθνικό Κοινοβούλιο	Νομοθετικό σώμα	Συνολικός αριθ. γνώμών (πολιτικός διάλογος)	Αιτιολογημένες γνώμες (πρωτόκολλο αριθ. 2)
Βέλγιο	Chambre des Représentants	4	1
Γαλλία	Sénat	4	1
Ελλάδα	Vouli ton Ellnion	4	0
Αυστρία	Bundesrat	3	1
Ολλανδία	Both Chambers	3	2
Ισπανία	Both Chambers	2	2
Φινλανδία	Eduskunta	2	1
Βέλγιο	Sénat	2	1
Γαλλία	Assemblée nationale	2	1
Μάλτα	Kamra tad-Deputati	2	2
Σλοβακία	Národná Rada	2	2
Ιρλανδία	Dail Eireann	1	1
Ρουμανία	Both Chambers	1	/
Ολλανδία	Tweede Kamer	1	1
Κύπρος	Vouli ton Antiprosopon	1	1
Λετονία	Saeima	1	0
Εσθονία	Riikikogu	0	0
Σλοβενία	Državni svet	0	0
Σλοβενία	Državni zbor	0	0
Ουγγαρία	Országgyűlés	0	0
	Σύνολο	622	64

Παράρτημα 2

Προτάσεις και πρωτοβουλίες της Επιτροπής που προκάλεσαν τον μεγαλύτερο αριθμό γνώμων στο πλαίσιο του πολιτικού διαλόγου (2011)

Έγγραφο της Επιτροπής	Τίτλος	Συνολικός αριθ. γνώμων (πολιτικός διάλογος)	Αιτιολογημένες γνώμες (πρωτόκολλο αριθ. 2)
COM(2011) 121	Κοινή Ενοποιημένη Βάση Φορολογίας Εταιρειών (ΚΕΒΦΕ)	17	9
COM(2011) 560	Προσωρινή επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα σε εξαιρετικές περιστάσεις	11 ¹³	6
COM(2011) 370	Ενεργειακή απόδοση	10 ¹⁴	2
COM(2011) 169	Κοινοτικό πλαίσιο φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας	10	2
COM(2011) 32	Μητρώα ονομάτων επιβατών	9 ¹⁵	/
COM(2010) 776	Έλεγχος των δραστηριοτήτων της Ευρωπόλ από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων	9	/
COM(2011) 127	Διεθνής δικαιοδοσία, εφαρμοστέο δίκαιο και αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων στον τομέα των περιουσιακών στοιχείων των καταχωρημένων συντρόφων	8	4
COM(2010) 608	Προς μια πράξη για την ενιαία αγορά, για μια κοινωνική οικονομία της αγοράς με υψηλό βαθμό ανταγωνιστικότητας	8	/
COM(2011) 608	Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση	7 ¹⁶	3
COM(2011) 635	Κοινό Ευρωπαϊκό Δίκαιο των	7 ¹⁷	5

¹³ Έως τα μέσα Μαΐου 2012, η Επιτροπή είχε λάβει συνολικά 12 γνώμες σχετικά με αυτή την πρόταση.

¹⁴ Έως τα μέσα Μαΐου 2012, η Επιτροπή είχε λάβει συνολικά 12 γνώμες σχετικά με αυτή την πρόταση.

¹⁵ Έως τα μέσα Μαΐου 2012, η Επιτροπή είχε λάβει συνολικά 10 γνώμες σχετικά με αυτή την πρόταση.

¹⁶ Έως τα μέσα Μαΐου 2012, η Επιτροπή είχε λάβει συνολικά 9 γνώμες σχετικά με αυτή την πρόταση.

	Πωλήσεων		
COM(2011) 594	Φόρος επί των Χρηματοπιστωτικών Συναλλαγών	7 ¹⁸	3

¹⁷ Έως τα μέσα Μαΐου 2012, η Επιτροπή είχε λάβει συνολικά 11 γνώμες σχετικά με αυτή την πρόταση.
¹⁸ Έως τα μέσα Μαΐου 2012, η Επιτροπή είχε λάβει συνολικά 11 γνώμες σχετικά με αυτή την πρόταση.